

QP Code : 16494

(REVISED COURSE)

(03 Hours)

[Total Marks : 80

- N.B. :** (1) Attempt any **three** questions from question 1 to 7.
(2) Question No. 8 is **compulsory**.
(3) All questions carry **equal** marks.

1. Compare and Critically comment on Vedic System of Education and present system of Education. 20
2. Explain the Concept and importance of Education in Muslim Period. 20
3. (a) Discuss Macaulay's Minutes and its effects on Indian Education System. 10
(b) Describe the Educational development during 1921-37. 10
4. (a) Explain the major recommendation of Indian Education Commission 1882. 10
(b) Describe various provisions of the Rammurti Review Committee of 1990. 10
5. (a) Discuss the problems faced globally in relation to Higher Education. 10
(b) What are the aims and objectives of Millennium Development Goals (UNESCO)? 10
6. What are the causes of Wastage and Stagnation Suggest remedial measures to the problem of wastage and stagnation. 20
7. Explain Filtration Theory of Education. 20
8. Attempt (**any four**) of the following. 20
 - (a) Purpose of studying vedas.
 - (b) Any two educational centres during Buddhist period.
 - (c) Functions Inter-University Board
 - (d) Five keys areas of National Knowledge Commission.
 - (e) Features of National Policy of Education.
 - (f) Suggestions for educating marginalized groups.

[TURN OVER

- सूचना : (१) प्रश्न क्र. १ ते ७ पैकी कोणतेही ३ प्रश्न सोडवा.
(२) प्रश्न क्र. ८ अनिवार्य आहेत.

१. वैदिक काळातील शिक्षणाची आणि वर्तमान शिक्षण पद्धतीचे चिकित्सकरित्या तुलना करा. २०
२. मुस्लिमकालीन शिक्षणाची संकल्पना व महत्त्व स्पष्ट करा. २०
३. (अ) मेकॉलेचे टिपण (अहवाल) व त्याचा भारतीय शिक्षणात प्रभाव यावर चर्चा करा. १०
(ब) १९२१-१९३७ या काळातील शैक्षणिक विकासाचे वर्णन करा. १०
४. (अ) भारतीय शिक्षण आयोगाने (१८८२) केलेल्या मुख्य शिफारशी स्पष्ट करा. १०
(ब) १९९०च्या राममूर्ती पुनरावलोकन आयोगाने सुचविलेल्या विविध शिफारशींचे वर्णन करा. १०
५. (अ) उच्च शिक्षण संबंधीच्या जागतिक समस्यांची चर्चा करा. १०
(ब) समृद्ध विकासासाठी युनोस्कोची ध्येये व उद्दिष्टे कोणती आहेत ? १०
६. गळती व स्थगनाची कारणे कोणती आहेत. गळती व स्थगनावरील उपचारात्मक उपाय सूचवा. २०
७. शिक्षणाचे पाझर सिद्धांत स्पष्ट करा. २०
८. खालील पैकी (कोणत्याही चारांवर) थोडक्यात लिहा २०
(अ) वेदाभ्यासामागील हेतू
(ब) बौद्धकालीन कोणत्याही दोन शैक्षणिक संस्था
(क) आंतर-विद्यापीठ मंडळाची कार्ये
(ड) राष्ट्रीय ज्ञान आयोगाची पाच क्षेत्रे
(इ) राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणांची वैशिष्ट्ये
(फ) अल्पसंख्यांकांच्या शिक्षणासाठी उपाय